

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין מז.

עין משפט
נר מצוה

קב א מ"י פ"ו מהל' כללים הלכה טו טו"ע ע"ד פ"י ר"ל פסקי מה:

קב ב מ"י שם הלכה טז טו"ע ע"ד שם פסקי מה:

רבי נסים גאון

מני רבנן היא דאמ' פחות מג' אמרי לבד. אתאנ' לרבן שמעון בן גמליאל דאמ' פחות מד' אמרי לבד. וחלוקת רבנן ורבן שמעון בן גמליאל בזה הברייתא האמורה בתחלת הפרק, היתה קודמת משוכה או תלויה פחות מג' אין צריך קורה אחת.

רבינו חננאל

עד ובלבד שלא יהא בין גמל לגמל כמלא גמל כו'. ודחינן הכא נמי כמלא נכנס [ויוצא]. תיש' נמצאת אמור שלש מידות במחיצות, כל שהוא פחות משלשה צריך שלא יהא בין זה לזה שלשה, שלא יודקו הגדי בבית ראש. כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה, צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו, שלא יהא פרוץ בעומד. ואם היה פרוץ מרובה על העומד אף כנגד העומד אסור. כל שהוא [ארבעה ו'] מארבעה ולמעלה עד עשרה, צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו, פ' צריך שלא יהא (כמילואו) [פרוץ כעומד], קשיא לרב פפא. ודחי' כמלא נכנס ויוצא שהוא יותר כמעט. ואמרין הכי נמי מסתברא דבמלאו יתר הוא כמעט, מדקתני ואם היה פרוץ מרובה על העומד, פרוץ מרובה על העומד הוא דאסור הא כעומד מותר. ואמרין רישא קשיא לרב הונא בריה דרב יהושע, סיפא קשיא לרב פפא. ושינינ' להו ופשוטה היא. ואמרין בשלמא לרב פפא מוקים לה לרישא כל שהו פחות משלשה צריך שלא יהא בין זה לזה שלשה, שאם היה העומד פחות משלשה והפרוץ שלשה אסור, שנמצא הפרוץ מרובה על העומד לפיכך אסור. הא זה כמו זה או אפי' הפרוץ מרובה על העומד כיון שהפרוץ אינו שלשה טפחים אלא פחות מותר. ומציעתא דקתני צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו מוקים לה כמלאו נכנס ויוצא שהוא יותר כמעט, הא זה כמו זה מותר, משום הכי לא מיעבד ותני להו, דרישא

דאין זה סוגיית הש"ס דמשי' צמדיק ואינו חושש על קושייתו ועוד קשה דפ' דברצא אס' היו נמונין שמי נותנין ערב ואיכא סכך כשר טפי וצפ"ק דסוכה (ד' ט:). תנן גבי העושה סוכתו תחת האילן אס' היה הסוכן הרבה מהן או שקצץ כשיירה ומוקין לה בגמרא כשצנצן ופ"ה שם כשעירצין ואין ניכר חיזהו פסול ואיזהו כשר ועוד דלדוק הוא דלאמוראי

מסקי אליבא דמ"ד פרוץ כעומד אסור ללא קי"ל הכי ועוד ללא פרוץ צנצן כי מוקי נמי ציואל ונכנס גבי שירא והא אפשי' לנמס' והתם ליכא לשוני' לרצא כי הכא ונראה כגירסת ר"ח דגרס והא אי אפשי' לנמס' יסמטם על האויר ונמלא שאין הכשר מרובה על האויר ועל הפסול או אפי' כמוהו ופרוץ לכולי עלמא ומשני ר' אמי צמדיק שצודאי יסמס' כל האויר ורצא אמר אפי' תימא שאינו מעדיף אס' היו נמונין שמי נותנין ערב ואלו נסמס' כל האויר אלץ אין לפרש דדווקא צנצן זה אהני לרצא ולא צמדיק דגור דילמא לא יעדיף דבכל הספרים גרסי' צפ"ק דסוכה (ד' טו:). רצא אמר אפי' תימא שצאנו מעדיף:

מארבעה עד עשר גרסי' ולא גרסינן עד ארבע גרסינן: **אימא סיפא** ב"ר שאה ש"שעה ומג' ועד ד' ב'. סיפא רבנא היה יכול להקשות ללא אחי' כרבי' דקאמר הש"ס מדלא ממיר עומד שלשה כנגדו וכרש"ג נמי לא אחי' מדקאמר ורצין שלא יהא בין זה לזה כמלאו ולרש"ג אפי' יותר ממלאו אין צדק כלום כיון דליכא ד' כלבד דמי אלץ ק' דרך הש"ס שמתחיל קושיא מרישא כשיכול וכה"ג איכא פ' כירה (ד' נט:). גבי חמין שהחמו צנצ' ו' והלכתא

דתנא רישא פרוץ מרובה על העומד תנא סיפא עומד מרובה על הפרוץ רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על הפרוץ לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב יהושע ליערבינהו וליתנגהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יהא בין זה לזה שלשה משום דלא דמי פסולא דרישא לפסולא דסיפא פסולא דרישא כדי שלא יודקו הגדי בבית אחת פסולא דסיפא שלא יהא פרוץ כעומד פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרינן לבד שלשה לא אמרינן לבד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה אתאנ'

עציון. כר שתחת אוכף הגמל כדמתרגמינן (בראשית לא) זכר הגמל צעיוטא דגמלא: שליפין. משואות: קולחות. קלחי ירקות: נמלאס **אמה אומר כו'.** רישא צמס' כללים (פ"ד משנה ד) תנינן לה: כל **שהוא פחות מג'.** כל גדר העשוי צקנים עומדין פחות מרובא ג':

צריך שלא יהא בין זה לזה ג' כדי שלא יודקו הגדי צמס' ראש. כלומר להדיא בלא עכוב דדקירת גדי מבטל לה מתורת לבד ואס' אין בין זה לזה ג' אפי' פרוץ מרובה על העומד כגון קנים של צ' אלצעות וריוח צ' טפחים בין זה לזה כשר דכל ריוח פחות מג' אמרי' לבד וכולו היה עומד: **ומג' ועד ד'.** ולא ד' צכלל: צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו. וכל כמה דלא היה כמלאו אע"ג דהוי ריוח שלשה כיון דעומד רבה עליו ליכא למימר אחי' אוירא דהאי גיסא ודהאי גיסא ומבטל ליה והווי ליה פתחים: ואס' היה פרוץ כו'. לקמן מתקן לה אס' היה פרוץ כעומד הוה ליה למיתני: אף כנגד העומד אסור. לזרוע דלא אלים עומד צפחות מד' למישרי כנגדו היכא דפרוץ רבה עליו: ועד עשר. ועשר צכלל אלץ יותר מי' כגון עומד י"ב או ט"ו לא מצי למיתני שיעור פירצתו במלאו דאפי' צניר ממלאו דאיכא פירצה יותר מעשרה ט' מתקשר כולו כדמני סיפא: כנגד העומד מותר. הואיל והיקף חשוב הוא וה"ה אס' היה פרוץ מרובה ולקמן מתקן לה. הרי כלן שלש מדות צמדה רשונה דקנים פחותים מג' לא קפדינן אמלאו כיון דמלאו לא הוי פירצה שלשה ואפי' צומד ממלאו לא קפדינן עד דאיכא פירצה שלשה וצמדה שניה קפדינן אמלאו דהא איכא שיעור פירצה למיהוי קרוי אויר ואפי' אויר המרובה ומבטל לעומד דאפי' כנגדו אינו מתיר וצמדה שלישית דאיכא עומד חשוב אויר לא מבטל לה לגמרי ומתיר מיהא כנגדה: ואס' היה עומד מרובה כו'. אכולה קאי ואפי' לעומד מג' ועד ד' דהא קמני צה נמי צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו הא צניר ממלאו שרי: נפרצה ציור מ' אסור. ואפי' כולו עומד: היו שם קנים הדוקרין. משופין כדקר נעוצין בארץ ועשה להן פאה קלועה מלמעלה מזה לזה: אפי' ציור

מעשר אמוס מותר. דלזרע הפתח מהניא צכללים אף ליותר מעשר: מאי מלאו נכנס ויואל. והכי משמע צרייתא כל שהוא ג' ומג' ועד ד' צריך שלא יהא בין זה לזה מלאו נכנס ויואל ויאל דהוה ליה פרוץ מרובה ואס' היה פרוץ מרובה על העומד אף כנגד העומד אסור הואיל והוקף צדד שאינו חשוב שאין צו רוח ד': אידי דתנא רישא פרוץ מרובה על העומד. אסור דלא סגי' דלא קמני לה לגלויי אמלאו דלאו מצומצם קאמר דקמ"ל הא כעומד מותר אף כנגד הפרוץ: **פאה סיפא עומד מרובה על הפרוץ.** אע"ג דלא אילטרריך ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יש עומד כפרוץ שרי מדתנא ליה שלא יהא פרוץ כעומד ותריצין לה צנכנס ויואל הא צנכנס שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אלץ משום סיפא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא כפרוץ אסור: רישא לרב הונא לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ. מותר דלא סגי' דלא קמני לה דקמ"ל הא כפרוץ אסור: פני נמי רישא פרוץ מרובה על העומד. אע"ג דלא אילטרריך דהא אפי' כעומד נמי אסור: **צנלמה לרב פפא.** דלמר [נמ:] פרוץ כעומד מותר: משום הכי לא עריב ג' צהדי פחות מג' ולמיתני כל שהוא פחות מג' וי' צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דלא מצי למיתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעומד מותר ומשום הכי אפסקיה לאתנייה גבי פחות מד' למיתנא ביה כמלאו דליהוי משמע צנכנס ויואל: אלץ לרב הונא. דלמר [שס] פרוץ כעומד אסור אפי' כנגד העומד: **ליערב ג' צהדי פחות מג'.** וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: משום דלא דמי פסולא. דפחות מג' לפסולא דג' דפסולא דפחות מג' לא הוי מצי למיתני בפרוץ מרובה על העומד דכל כמה דלא הוי פרוץ ג' אע"ג דעומד טפח ופרוץ טפחיים כשר ומצי מטא פרוץ לשלשה אשמעי' צהדיה מקרי פרוץ משום יודקו גדי: פסולא דסיפא. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום דיקור גדי דאי הוה עומד מרובה לא הוה חשיגין לגדי אלץ משום מאי מיפסיל בפרוץ ג' משום דהוי פרוץ כעומד ותנא לאגמורי מדות דמחילה קאמי ומצי למי' טעמיה ולמתלייה בפסולא אחרינה תנייה: פחות מג' מני רבנן היא. מדקא מפליג בין פחות מג' לג' ש"מ רבנן היא דמפלגי נמי בין פחות מג' לג': אימא סיפא כל שהוא ג' ומג' ועד ד'. מדקא מפליג בין פחות מד' לד' דקאמר פחות מד' אס' פרוץ יתר עליו אף כנגד העומד אסור וד' גופיה קמני סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רבן שמעון בן גמליאל היא:

אפילו פרוץ מרובה על העומד שרי, ומציעתא אי הוי פרוץ מרובה אסור. אלא לרב הונא בריה דרב יהושע דלא שני שלשה ולא שני פחות משלשה פרוץ כעומד אסור, ליערבינהו וליתנגהו כל שהו פחות משלשה ושלשה צריך שלא יהא בין זה לזה (כמילואו) [ושלשה]. ודחינן רישא דקתני פחות מג' תורת לבדין, סיפא דקתני כל שהוא ארבעה ומארבעה ועד ארבעה) אמות ועד עשר תורת מחיצה משום הכי לא מניי ליה.